

Tings Samtykke nu ogsaa skal indhentes til, at et af dets Medlemmer underkastes Straffængsel i Henhold til endelig afsagt Dom. Derved har Grundloven altsaa villet tillægge ethvert Ting Myndighed til suverænt at afgøre, om det selv trods en over et Medlem afsagt Dom til Fængsel vil bevare hans Tilstedeværelse paa Tinge under Samlingen. Men denne Afgørelse maa det naturligvis tilkomme hver enkelt Rigsdags Ting at træffe, og vedkommende Ting kan selvsagt ikke heri være bundet ved, at den paagældende allerede inden Rigsdagens Samling maatte være indsat i Fængsel.

Var han forinden Rigsdagssamlingens Begyndelse imellem Rigsdagens Samlinger af Politiet blevet indsat i Fængsel, maa han derfor, ligegyldigt, om der er Tale om Varetagts- eller Straffængsel, nu udenvidere være at løslade, saasnart Rigsdagen er traadt sammen, og han kan da ikke indsættes igen i Fængslet, før hans Ting har givet Samtykke dertil. Dette var vel tidligere ikke anerkendt hverken i Teori eller Praksis²⁷⁾, bl.a. fordi flere fremmede Forfatninger udtrykkeligt bestemmer, at en ny sammentraadt Rigsdag kan fordrø en tidligere iværksat Fængslings Ophør, hvoraf man mente at kunne slutte, at en tidligere iværksat Fængsling ikke udendvidere bortfaldt ved en ny Rigsdags Sammentræden. Men rent bortset fra, at denne Mening allerede efter vor Grundlovs tidligere Affattelse næppe var holdbar, er der nu efter den i 1915 ændrede Affattelse af Grundlovens § 56, 1. Pkt., ikke længer og kan ikke længere være nogen Tvivl om, at en tidligere iværksat Fængsling ikke kan opretholdes efter den ny Rigsdags Sammentræden. Thi nu hedder det skarpt og klart, at saalænge Rigsdagen er samlet, kan ingen Rigsdagsmand »underkastes Fængsling af nogen Art« o.s.v., og herunder maa falde saavel Fortsættelsen af som Begyndelsen af en Fængsling.

Men gælder dette nu utvivlsomt, naar en Rigsdagsmand imellem Rigsdagens Samling er blevet indsat i Fængsel, saa maa det samme lige saa fuldt gælde, hvor en Rigsdagsmand i en tidligere Rigsdagssamling med det paagældende Tings Samtykke er blevet fængslet. Thi da det tilkommer hver enkelt

Rigsdags Ting suverænt at afgøre, om det trods en falden Dom til Fængsel vil bevare et Medlems Virksomhed – maaske Ordfører eller Formands Virksomhed – paa Tinge, kan Tinget naturligvis ikke heri være bundet ved et tidligere, i sin Sammensætning maaske helt forskelligt Tings Afgørelse.

...

Og vel kan det synes noget tungvindt, at flere Rigsdage efter hinanden kan blive ulejliget med Begæring om Samtykke til Tiltale eller Fængsling, især da, hvis en Rigsdagsmand idømmes en fleraarig Frihedsstraf. Men dels kan denne Ulejlighed for Rigsdagen ikke være afgørende, naar Grundlovens § 56 kræver det til Rigsdagens og dens Medlemmers Beskyttelse. Og dels vil en fleraarig Frihedsstraf sikkert kun yderst sjældent blive idømt en Rigsdagsmand, uden at den paagældende samtidig for mindst ligesaa lang Tid mister sine borgerlige Rettigheder og dermed ogsaa Evnen til at være Rigsdagsmand.

...«

Imod den nævnte opfattelse kunne det bl.a. anføres, at en indvalgt person, hvis strafskyld er fastslået ved endelig dom, ikke bør kunne indtage en mere privilegeret stilling end den, der er grebet på fersk gerning.

Denne i og for sig logiske indskrænkende fortolkning af rækkevidden af beskyttelsen som følge af undtagelsen om »fersk gerning« er imidlertid ikke blevet anlagt i de andre situationer, hvor rækkevidden af bestemmelsen har givet anledning til tvivl. I alle disse øvrige situationer har man valgt at udstrække folketingets kompetence længst muligt med hensyn til beslutninger om, hvorvidt medlemmer skal undergives strafferetlig forfølgning og afsoning af frihedsstraf.

6. På baggrund af det anførte er det justitsministeriets opfattelse, at Mogens Glistrup ikke, såfremt han vælges som medlem af folketinget ved valget den 10. januar 1984, kan underkastes fortsat fængsling, men skal løslades. Løsladelsen må i alt fald skulle ske fra den dag, det nyvalgte folketing træder sammen. Ud fra formålet med bestemmelsen i § 57 (at sikre folketinget dets medlemmers

²⁷⁾ Jfr. Holck, Statsforfatningsret 1869 II s. 185 og begge hævdede, at en tidligere iværksat Fængsling og heller ikke kunde forlanges ophævet af denne.«

Matzen, Statsforfatningsret II 1908 s. 315 flg., der ikke bortfaldt ved en ny Rigsdags Sammentræden